

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนสาขา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่	
ชื่อผู้เขียน	นายทรงวุฒิ สืบไชย	
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาประถมศึกษา	
คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัตน์ ไวยกุล	ประธานกรรมการ
	อาจารย์ไพบุลย์ อูปันโน	กรรมการ
	อาจารย์สุทธิรา แก้วมณี	กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและศึกษาแนวทางที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนสาขา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนสาขาจำนวน 19 คน จากจำนวน 8 สาขา ผู้ให้ข้อมูลหลักจากชุมชนจำนวน 16 คน จากชุมชน 8 แห่ง ผู้เชี่ยวชาญในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยประกอบไปด้วยแบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ และการแจกแจงความถี่แล้วนำเสนอโดยใช้การบรรยายประกอบแผนภูมิและตาราง ผลการศึกษามีข้อค้นพบดังนี้

1. สภาพโดยทั่วไปของชุมชนในเขตบริการและโรงเรียนสาขา

1.1 ชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนสาขาทั้งหมดเป็นชุมชนชาวไทยภูเขา มีความเป็นอยู่ยากจน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีขนบธรรมเนียมประเพณีคล้ายคลึงกัน ได้รับการศึกษาน้อย ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนสาขาอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 3 โรงเรียน ปานกลาง จำนวน 4 โรงเรียน น้อยมาก จำนวน 1 โรงเรียน

1.2 โรงเรียนสาขาทั้งหมดอยู่ในถิ่นทุรกันดาร การคมนาคมทุรกันดารยากลำบาก จำนวนครูผู้สอนไม่ครบชั้นเรียน นักเรียนจำนวนมากมีอัตราการขาดเรียนสูงและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจ และมีความขาดแคลนในเรื่องต่าง ๆ เกือบทุกด้าน

2. สภาพในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนสาขา

2.1 ครูผู้สอนเกือบทั้งหมดเตรียมการสอนอย่างน้อย 1 กลุ่มประสบการณ์ตามนโยบาย

2.2 ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยใช้ตนเองเป็นศูนย์กลางเพราะมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพการณ์ต่างๆ และสภาพโรงเรียนที่มีข้อจำกัดมาก

2.3 ครูผู้สอนทำการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนในเวลาปกติ โดยไม่จัดเวลาไว้เป็นพิเศษ

2.4 ครูผู้สอนทำการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่เสมอ แต่ขาดเกณฑ์และเครื่องมือที่เหมาะสม

2.5 ครูผู้สอนได้รับการนิเทศการสอนน้อยครั้ง โดยผู้บริหารโรงเรียนและเจ้าหน้าที่จากภายนอก แต่ก็ไม่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงการเรียนการสอนและไม่เน้นการนิเทศในงานวิชาการ

3. แนวทางที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนสาขา มีดังนี้

3.1 การจัดครูขึ้นไปทำการสอนควรมีการพิจารณาคุณสมบัติและคุณลักษณะที่เหมาะสม มีการซักถามจากความสมัครใจ แยกอัตรากำลังของโรงเรียนสาขาไว้โดยเฉพาะ และควรมีการส่งเสริมขวัญและกำลังใจของครูอย่างต่อเนื่อง

3.2 ควรมีการปรับปรุงแก้ไขเรื่องหลักสูตร กลวิธีการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการนิเทศติดตามผลให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพชุมชนและโรงเรียน

3.3 โรงเรียนสาขาควรรับผิดชอบดูแลงานบางส่วนเอง ส่วนงานที่มีความยุ่งยากควรให้โรงเรียนแม่ช่วยเหลือดูแล โรงเรียนควรขอความสนับสนุนช่วยเหลือจากชุมชนและเอกชนที่มีความพร้อม

3.4 ควรมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนตามความเหมาะสม ให้การช่วยเหลือสนับสนุนแก่ชุมชนในด้านต่างๆ และเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา

3.5 ควรมีการยุบรวมโรงเรียนสาขาไปรวมกับโรงเรียนแม่ หรือแยกโรงเรียนสาขาเป็นโรงเรียนเอกเทศในโรงเรียนที่มีความพร้อม

Independent Study Title	Instructional Prospects of Branch Schools under the Office of Mae Ai District Primary Education, Chiang Mai Province		
Author	Mr. Songwoot Suebchai		
M.Ed.	Elementary Education		
Examining Committee	Asst. Prof. Dr. Wirat Waiyakul	Chairman	
	Lect. Paiboon U-panno	Member	
	Lect. Sudthira Kaewmanee	Member	

Abstract

This study was aimed to investigate conditions of instructional organization and desirable prospects of the primary branch-schools attached to the Office of Mae Ai District Primary Education, Chiang Mai Province. The subjects of this study included 19 schools administrators and teachers from 8 schools, 16 key persons in the community, and 5 education experts from the Office of Mae Ai District Primary Education. Unstructured observation and interview forms were used as instruments for gathering of data which were then analyzed through content analysis, frequency, and descriptive analysis and presented by description with tables and diagrams.

The major findings were as follows:

1. Conditions of the community in service area of branch schools.

1.1 The community in the branch-school service area was the hill-tribes community where most people lived in subsistence conditions and earned their living on agriculture. They followed similar local traditions and they had less education. The relationship between the community and the branch schools were rated at the high level for 3 schools, at the moderate level for 4 schools, and at the lowest level for 1 school.

1.2 All branch schools suffered from poor transportation, lack of teachers, high rate of students' absence, unsatisfactory learning achievement, and shortage of almost all aspects.

2. Conditions of instructional organization in the branch schools.

2.1 Most teachers prepared lesson plans at least one experiential area as the minimum requirement.

2.2 Teachers organized instructions using teacher-centered model according to their convenience and disadvantage resources.

2.3 They conducted the remedial teaching in class at regular time.

2.4 They regularly evaluated students' learning although with inappropriate criteria and standard.

2.5 They were infrequently supervised by the administrator and external education personnel without academic comments and suggestions related to learning and teaching.

3. Desirable prospects of instructional organization of the branch schools.

3.1 Teachers' placement at those schools should carefully consider their relevant characteristics, their willingness and preferences, and enhancement of morale as well as the separated extra positions for the branch schools.

3.2 Development of the curriculum, methods of teaching, evaluation and suitable supervision should be conducted to fit the community and schools.

3.3 Some clerical jobs needed much time should be given to the mother-schools to look after, while some other jobs or projects needed support and help from the community or private organizations.

3.4 Good relationships between the community and schools should be established through the survey study of the community's status, participation in the community's activities, provision of services and supports in some aspects, and opportunities for community involvement in school development.

3.5 The branch schools should be moved to and merged with the mother-schools or the schools with readiness should be allowed to run on their own as individual schools.